

Vänsterpartiet Norrbottens

Regionprogram

2026-2030

Innehåll

1. Vänsterpartiets Norrbotten i framtiden

2. Vänsterpartiets grundläggande mål i regionpolitiken

3. Tillgänglig vård i hela Norrbotten

- 3.1 Trygg och säker vård
- 3.2 Jämlik vård i hela Norrbotten
- 3.3 Jämställd vård
- 3.4 Barn och ungas rätt till en jämlik och jämställd hälsa
- 3.5 Nära vård
- 3.6 Sjukhusens roll
- 3.7 Tandvården – en del av kroppen

4. Sammanhållen vård

- 4.1 Förebyggande vård
- 4.2 Psykisk hälsa
- 4.3 Hälso- och sjukvård för alla
- 4.4 En inkluderande hälso- och sjukvård
- 4.5 Rehabilitering även för psykisk hälsa

5. Ett Norrbotten för alla

- 5.1 Ett jämställt Norrbotten
- 5.2 Infrastruktur och transporter

6. Levande samhällen i hela Norrbotten

- 6.1 Arbete och bostad för alla
- 6.2 Kultur och föreningsliv
- 6.3 Näringslivsutveckling
- 6.4 Klimatomställning
- 6.5 Miljöpåverkan
- 6.6 Ökad beredskap

7. Mer värde kvar i Norrbotten

- 7.1 Regional naturresursavgift
- 7.2 Norrbottens naturresurser

8. Region Norrbotten som arbetsgivare

1. Vänsterpartiets Norrbotten i framtiden

I Vänsterpartiets Norrbotten ska du kunna leva och bo med jämlika förutsättningar oavsett om du bor i tätort eller på landsbygd, vid kust eller inland. Det handlar om tillgänglighet till både offentlig och kommersiell service, kollektivtrafik och infrastruktur.

I Vänsterpartiets Norrbotten ska alla ha tillgång till bra bostäder och boendemiljö, barnomsorg och skola, kultur och utbildning. Bredband och telefoni måste fungera var man än bor.

Norrbotten levererar en stor del av de naturresurser som är och har varit avgörande för Sveriges ekonomiska framgång, men bara en liten del av dessa värden kommer regionen tillgodo. Delar av dessa vinster ska återföras regionalt under demokratisk kontroll för att kunna utveckla ett livskraftigt och klimat-smart Norrbotten.

I Vänsterpartiets Norrbotten är vården jämlik på riktigt och tillgänglig för alla. Oavsett vem man är eller var man bor ska man kunna lita på och kunna söka sjukvård. Vi vill öka tillgängligheten inom primärvården där det första mötet oftast sker. Primärvården ska även kunna arbeta förebyggande för att minska ohälsa innan den uppstår. Det ska inte heller vara ett hinder med långa avstånd till vården som finns på många håll i Norrbotten. Vårdavgiften ska vara låg och sjukreseersättningen ska vara avståndsutjämnande. Vi vill också ge hälsocentralerna som finns i alla Norrbottens kommuner de bästa förutsättningarna att möta befolkningen utifrån de behov människor har.

2. Vänsterpartiets grundläggande mål i regionpolitiken

Vårt mål i regionpolitiken utgår från alla människors lika värde och vi kämpar för en jämlik och jämställd, geografiskt rättvis vård och service, oavsett var i länet du bor, i tätort, på landsbygd, i kust eller inland. All offentligt finansierad vård och service ska utföras i offentlig regi.

Region Norrbottens egen verksamhet, och den påverkan på den regionala utvecklingen som regionen har, ska bidra till att uppfylla målen i Agenda 2030. Speciellt beaktas målen om ökad jämlikhet och jämställdhet.

Fler behöver bli delaktiga i regionens verksamheter och utveckling för att demokratin ska utvecklas.

Region Norrbotten behöver tillföras möjligheten att påverka den fysiska planeringen. Samverkan med länets kommuner ska stärkas.

3. Tillgänglig vård i hela Norrbotten

Att ha tillgång till bästa möjliga hälsa är en mänsklig rättighet, men i dag är hälsa ojämnt fördelad. Social utsatthet i form av fattigdom och diskriminering leder till ohälsa, och en välfungerande sjukvård räcker inte för att lösa problemet. Det är politikens uppgift att ge förutsättningar för att minska ekonomiska klyftor och skapa ett samhälle där alla får plats. Allt hänger ihop och påverkar vår hälsa.

För att få en jämlik sjukvård där maktordningar såsom samhällsklass, kön, etnisk tillhörighet, ålder, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och könsidentitet eller könsuttryck inte spelar roll, måste sjukvården utformas för att motverka dessa strukturer. Hälso- och sjukvården ska fungera för alla i hela länet, människor ska få bra bemötande och god vård oavsett bakgrund.

3.1 Trygg och säker vård

MÅL

Region Norrbotten har en jämställd och jämlik vård med utgångspunkt för hela människan – fysiskt, psykiskt och tandvård. Regionen har också en bred och kvalitativ samverkan mellan regionen och kommunerna.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Erbjuder kroniskt sjuka och multisjuka en fast vårdkontakt som följer patienten i hela vårdkedjan inom region och kommun.
- Arbeta för förstärkt teamarbete mellan olika personalgrupper med patienten i fokus på Hälsocentraler och sjukhus.

3.2 Jämlik vård i hela Norrbotten

MÅL

Ingen i Norrbotten avstår från att söka vård på grund av för höga vårdavgifter eller för låga reseersättningar.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Arbeta för att sänka vårdavgiften och egenavgiften vid sjukresor.
- Sjukreseersättningen skall vara avståndsutjämnande och med hänsyn till tidsåtgång och tillgång till kollektiva transportmedel.

3.3 Jämställd vård

MÅL

Region Norrbotten bedriver vård som är jämställd, särskilt utifrån kvinnors hälsa. En jämställd vård för alla, oavsett könsidentitet ges i hela länet. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Genomföra jämställdhetsanalyser inom alla områden.
- Kontinuerligt ge kunskapshöjning för alla som jobbar inom vården för att kunna fånga upp våldsutsatthet, larma och bemöta våldsutsatta.
- Kontinuerligt ge en grundläggande utbildning till Region Norrbottens samtliga anställda och politiker om strukturer kring mäns våld mot kvinnor och samhällets ansvar samt spetsutbildning till de som arbetar närmast de våldsutsatta kvinnorna.
- Utveckla och utbilda för spetskompetens inom kvinnors hälsa genom hela livet.
- Säkerställa tillgången till en fungerande förstärkt kvinnosjukvård.

3.4 Barn och ungas rätt till en jämlik och jämställd hälsa

Barns rätt till bästa möjliga hälsa är fastställd i både barnkonventionen och i svensk lagstiftning. Insatser riktade mot föräldrar och barn är en grundbult i gott folkhälsoarbete då tidiga insatser är nödvändiga för att förebygga lidande och ojämlikhet i hälsa.

Den psykiska ohälsan bland unga är oroväckande och måste mötas med tidiga insatser.

MÅL

Jämlik och jämställd vård till alla barn och unga.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska verka för att:

- Familjecentraler med BVC och ungdomsmottagning finnas i varje kommun.
- Barn som behöver specialistvård inte behöva vänta i årtal på utredningar eller behandling. Det är viktigt att inga barn hamnar mellan stolarna. Barn- och ungdomspsykiatrien måste ges förutsättningar att efterleva Socialstyrelsens riktlinjer för att kunna möta behoven hos barn och unga.
- En stärkt elevhälsa byggs ut. Elever ska enkelt kunna få kontakt med elevhälsan, och få likvärdig vård och stöd oavsett var i Norrbotten de bor.

3.5 Nära vård

MÅL

Hälsocentralerna i hela länet utgör basen i hälso- och sjukvården. Nära vård erbjuds länets medborgare både från hälsocentralerna och den sjukhusbase-rade vården.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Förstärka glesbygdshälsocentralernas uppdrag, roll och förutsättningar.
- Erbjudna vård eller digifysisk vård där så är möjligt och lämpligt, oberoende av om den ges från hälsocentraler eller på sjukhusen.
- Införa fler filialer och servicepunkter som komplement till hälsocentralerna där behov finns.
- Utveckla ersättningsmodeller i vårdvalet så att den stimulerar till nära förstärkt primärvård.
- Vid upphandling av externa aktörer ska detta ske med LOU framför val-frihetssystem samtidigt som krav ställs på arbetsrättsliga villkor.

3.6 Sjukhusens roll

De fem sjukhusen i Norrbotten är Sunderby sjukhus, Gällivare sjukhus, Piteå sjukhus, Kalix sjukhus och Kiruna sjukhus. Sunderby sjukhus är länets kompetenscentrum för sjukvård, medan de andra sjukhusen har akutmottagningar och olika specialistfunktioner.

MÅL

De fem sjukhusen i Norrbotten har, förutom sitt områdesansvar för akutsjuk-vård och vårdplatser, även en egen specialitet för regionens patienter.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Identifiera och införa lämpliga verksamheter som egna länsspecialiteter för sjukhusen i länet.

3.7 Tandvården - en del av kroppen

Vi vill att tandvård ska bedrivas i offentlig regi, men så länge tandvårdsmarknaden är privatiserad måste privat och offentlig tandvård omfattas av samma krav att ta emot alla patienter.

Sedan tandvårdsmarknaden avreglerades har priserna stigit kraftigt, vilket gjort att de som tjänar minst besöker tandläkaren mer sällan eller tvingas avstå helt. Tandhälsa har alltid varit och är fortfarande en klassmarkör. Vi behöver införa ett verkligt högkostnadsskydd inom tandvården, där taket är lägre och där alla kostnader utöver taket ersätts fullt ut. Tandvård för barn, unga och äldre ska vara gratis, för att säkerställa att goda vanor kan etableras tidigt i livet hos alla, oavsett plånbok.

MÅL

Alla har råd att ha bra tänder, inte bara de som kan betala dyra behandlingar. Tänderna är en del av kroppen och ingår i sjukvården och dess högkostnadsskydd. I Norrbotten finns Folktandvård i alla kommuner.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Utveckla tandvårdens arbetsuppgifter och arbeta personalförbättringar inklusive förbättra arbetsmiljön för att behålla och locka fler personal.
- Erbjuder vidareutbildning för tandvårdens personal och utvecklande arbetsuppgifter för ökat teamarbete med olika roller.
- Verka för fler utbildningsplatser till tandläkarutbildningarna.
- Verka för att en decentraliserad/ distansbaserad tandläkarutbildning, med del av utbildningen förlagd till Norrbotten, prioriteras.
- Påverka riksdag och regering så att de privata aktörerna som tar del av skattefinansierad ersättning också ska ge vård efter samma prioriteringsordning - vård efter behov.

4. Sammanhållen vård

4.1 Förebyggande vård

MÅL

Folkhälsan för hela länets invånare är förbättrad.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Återinföra folkhälsosamtal även för 30-åringar.
- Stärka och intensivifiera folkhälsosamtalen från 30 år och uppåt.
- Hälsosamtalen med kvinnor inkluderar reproduktiv hälsa, mental hälsa och livsstilsfaktorer inkl. graviditet, klimakteriet m.m.
- Följa upp deltagande i screeningverksamheten bland invånarna från de olika kommunerna och redovisa kommunuppdelat deltagande, avanmält deltagande samt också uteblivet deltagande från bokad tid i screeningverksamheterna årligen från 2015 och framåt.
- Analysera screeningverksamhetens deltagande och vidta åtgärder som kan bidra till mer jämlikt deltagande från invånarna från alla kommuner i screeningverksamheterna.
- Verka för utökat deltagande i screeningverksamhet.
- Verka för att kvinnor över 74 år ska erbjudas avgiftsfri mammografi.

4.2 Psykisk hälsa

Den psykiatriska vården ska bygga på en helhetssyn av människan och så långt det går på frivillighet. Rätten att påverka sin behandling måste stå i centrum.

Bästa möjliga vård för människor med allvarlig psykisk sjukdom ges vid små vårdenheter med trevlig miljö och välutbildad personal.

Det behöver även finnas möjligheter till kultur, social gemenskap och meningsfull sysselsättning. Såväl psykiatri som rättspsykiatri samt beroendevården måste ha fokus på behandling snarare än förvaring och ska drivas i offentlig regi. För att öka patientens egenmakt behöver patienterna ha rätt att kunna lägga in sig själva. Huvudansvaret för psykiatrin ska ligga på primärvården för att patienter inte ska falla mellan stolarna och att vården ser hela människan.

MÅL

Den psykiska hälsan är förbättrad

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Erbjuda en fast vårdkontakt som följer patienten i hela vårdkedjan från primärvård till specialistvård inom region och kommun.
- Öka samverkan mellan region och kommun för en säker vård.
- Utveckla olika vårdformer inom eller i anslutning till psykiatrin, nya akutsjukvårdslösningar för patienter med psykisk ohälsa och/eller självmordsbenägenhet.
- Stärka Primärvårdens/hälsocentralens kompetens inom Nära vård för att möta den psykiska ohälsan. Hälsocentralen ska kunna erbjuda skyndsamt möjlighet till samtalskontakt av varierat slag. När primärvården/hälsocentralen behöver annan kompetens ska samverkan ske med/vård ges genom specialistsjukvården på sjukhusen.
- Införa sprututbytesmottagning på fler enheter inom beroendevården.
- Införa sprututbytesmottagning i alla kommuner.
- Utöka utdelning av Naloxon, en nässprej som kan förebygga skador och rädda liv vid en överdos av opioider, till att omfatta fler inom beroendevården.

4.3 Hälso- och sjukvård för alla

MÅL

Hela vårdkedjan har den kompetens och trygghet som krävs för att ge alla individer ett gott bemötande samt leverera de tjänster som främjar mer jämlik och jämställd hälso- och sjukvård. Alla hälsocentraler i länet är HBTQIA+ certifierade.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Arbeta för att öka hbtqia+-kompetensen inom hela sjukvården med start inom primärvården. (Enligt ovanstående kriterier).

4.4 En inkluderande hälso- och sjukvård

MÅL

Hela vårdkedjan ska ha kompetens och trygghet för att ge alla individer ett gott bemötande och främjar mer jämlik och jämställd hälso- och sjukvård.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Förbättra bemötandet av personer med funktionsnedsättning i vården.
- Utreda möjligheten att införa s.k. "Funkisdiplomering" på utvalda hälsocentraler.

4.5 Rehabilitering även för psykisk hälsa

MÅL

Rehabiliteringsinsatser i Norrbotten ser till hela människan och verkar även för psykisk hälsa.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Förskriva Fysisk Aktivitet på Recept (FAR), Kultur på Recept (KR) samt Sociala Aktiviteter på Recept (SAR).
- Säkerställa tillgången till en fungerande rehab/habiliteringskedjan med kompetenser såsom fysioterapeuter, arbetsterapeuter, beteendevetare, logoped, rehabkoordinatorer och övriga nödvändiga yrkeskompetenser.
- Införa vårdkoordinatorer som hjälper patienten och samordnar vården.

5. Ett Norrbotten för alla

Alla ska kunna ta del av samhället på lika villkor. Oavsett vem du är ska du kunna leva ett fullgott liv fritt från diskriminering och fördomar och kunna delta i samhället efter just dina förmågor.

Att kunna delta i det offentliga livet är självklart för de flesta, men inte alla. Vi anser att transporter, offentliga lokaler, bostäder och affärer måste förbättras så att alla människor kan ta del av samhället på lika villkor.

5.1 Ett jämställt Norrbotten

MÅL

Region Norrbotten är landets mest jämställda region. Vi vill ha ett län för alla oavsett vilka vi är, oavsett kön, könsidentitet, funktionsnedsättning eller ålder. Vi arbetar för att motverka machokulturen så att både män och kvinnor kan leva och arbeta i Norrbotten utifrån sina förutsättningar. Vi ska ha en jämställd och jämlik tillgång till vård i hela regionen. Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Genomföra jämställdhetsanalyser inom alla områden.
- Framföra till regeringen krav på att en haverikommission upprättas varje gång en kvinna blir mördad och att relevanta myndigheter inklusive vården går igenom var skyddsnäten brustit.
- Framföra till regeringen krav på att en kommission inrättas med syftet att strategiskt arbeta med att förebygga mäns våld mot kvinnor.
- Använda sin roll som ansvarig för regional utveckling till att utbilda egen personal och påverka samhället till att bli mer jämställt.

MÅL

I Region Norrbotten är alla delaktiga och har förutsättningar att delta på lika villkor.

De nationella minoriteternas och urfolket samernas språk har en stark ställning.

Information på webben är tillgänglig för alla – även för de med funktionsnedsättningar.

Patient- och anhörigperspektivet är nödvändigt och ska utvecklas.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Glesbygdssäkra beslut.
- Utveckla hälso- och sjukvårdsnämnden med större ansvarsområden för att öka demokratin.
- Utveckla ungdomsdemokratin.
- Utveckla patientnämndens arbete så att fler patienter och anhöriga får stöd och hjälp och därmed uppnå målen enligt Hälso- och sjukvårdslagen. Patientnämnden ska ha ledamöter från samtliga partier i fullmäktige.
- Verka för fler dialogmöten med Norrbottens föreningar och invånare om Region Norrbottens och länets utveckling.
- Utveckla sin verksamhet, fysiskt och på webben, så att alla oavsett språk eller funktionsnedsättningar ska kunna förstå och tillgodogöra sig regionens service och tjänster.

5.2 Infrastruktur och transporter

För att möta den gröna omställningen, företag och befolkningens behov av transporter ska vi utveckla en hållbar infrastruktur. Det handlar om järnväg, kollektivtrafik, upprustade vägar, gång- och cykelvägar, bredband och telefoni. En tillförlitlig och trygg infrastruktur är också nödvändig för en god beredskap.

MÅL

En hållbar infrastruktur som är anpassad för den gröna omställningen, näringslivets och befolkningens behov av transport. År 2040 är alla transporter fossilfria.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Kräva tidigareläggning av Norrbotniabanans färdigställande.
- Arbeta med påverkansarbete för att bygga dubbelspår längs hela Malm-banan samt ny järnväg mellan Svappavaara/Gällivare-Kaunisvaara-Kolari. Öst-västlig/kritisk infrastruktur.
- Utveckla inlandsbanan.

MÅL

Norrbottens kollektivtrafik tillgodoser dubbelt så stort resbehov under kommande mandatperiod som idag.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Påverka riksdag och regering att ta fram en strategi för ökat kollektivt resande på landet där bilen är det första alternativet.
- Kraftfullt utöka finansieringen av länets kollektivtrafik.
- Införa avgiftsfria kollektivresor för barn, ungdomar och pensionärer.
- Ta ett större ansvar för planering och genomförande av kollektivtrafikplaneringen i länet.
- Minska avgiften för kollektivresenärer.

MÅL

Bredband och telefoni finns och fungerar i hela Norrbotten.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Bygga ut bredbandsnätet och telefonin för att täcka hela länet.

6. Levande samhällen i hela Norrbotten

För att människor ska ha ett gott liv krävs en tryggad försörjning och en god boendemiljö, men också en fungerande samhällsservice och tillgång till en rik fritid, kultur och idrott.

6.1 Arbete och bostad för alla

MÅL

I Norrbotten finns en god samverkan mellan kommunerna och regionen vad gäller länets bostadsförsörjning och markanvändning (fysisk planering) och inom andra gemensamma områden.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Påverka riksdag och regering att införa ett statligt stöd för subvention av provboende och flyttbidrag för att ha möjlighet att locka arbetskraft. Ta på sig att vara en samordnade och samverkande kraft i regionens bostadsförsörjning och fysiska planering (enligt PBL, plan- och bygglagen).
- Hos riksdag och regering kräva finansieringsstöd för renovering och nyproduktion av hyresrätter med rimliga hyror och klimat- smarta lösningar.
- Hos riksdag och regering kräva ekonomiskt och praktiskt stöd som behövs för den gröna omställningen av industrin i Norrbotten, såsom en kraftigt ökad produktion och överföringskapacitet för förnyelsebar elkraft.

6.2 Kultur och föreningsliv

Ett levande kultur- och föreningsliv gör våra samhällen mer attraktiva att bo i, stärker gemenskapen och skapar framtidstro.

Vänsterpartiet vill stärka nationella minoriteters och urfolket samers rättigheter och behov av skydd och rätt till språk och kultur.

Vi vill se en mer rättvis fördelning av stöd för både stora och små kulturbärande, oavsett var i länet de finns. Att gynna det lokala kulturlivet främjar samtidigt turism och regional tillväxt.

MÅL

Norrbotten har ett starkt kulturliv.

Öka kulturens betydelse i samhällsbygget.

Öka och utveckla kulturstödet till alla kulturella uttryck. Särskilt beakta våra nationella minoriteter och urfolket samer.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Öka kulturstödet och stödet till föreningslivet, både regionalt och lokalt.
- Utveckla Kultur på Recept (KR) inom vården.
- Öka stödet till bildningsförbund och folkhögskolor.
- Dra nytta av Kiruna som kulturhuvudstad och verka för att effekterna inkluderar regionalt och lokalt kulturliv.

6.3 Näringslivsutveckling

MÅL

Norrbotten har ett jämställt, klimatsmart och hållbart näringsliv.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Stödja företag som är klimatsmarta och hållbara.
- Stödja kvinnors företagande.
- Speciellt stödja företag på landsbygder.
- Påverka riksdag och regering att arbeta fram en statlig strategi för hur offentlig och privat samhällsservice ska finnas tillgänglig i hela landet.

MÅL

Norrbottens livsmedelsförsörjning ska öka så att den blir livskraftig.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Stödja nya lantbruk och odlingar.
- Bevara jordbruksmark för livsmedelsförsörjning
- Öka andelen av ekologiska och närproducerade livsmedel som regionen köper in till sina verksamheter.

6.4 Klimatomställning

Utfasning av fossila bränslen är en nödvändighet för att möta klimatnödläget vi är i. Samtidigt minskas mängden avgaser och cancerframkallande partiklar vi andas in. Vi ska också minska hälso- och sjukvårdens klimatavtryck, genom exempelvis solceller på tak, utfasning av engångsartiklar och hållbara transporter.

Sjukvården måste rustas för klimatkrisen. Det kommer att krävas resurser för att öka beredskapen. Vården måste fungera även i extremväder, vid värmeböljor eller efter skyfall med översvämning.

MÅL

Region Norrbotten arbetar för att ökningen av jordens medeltemperatur hålls väl under två grader och inga nettoutsläpp av växthusgaser sker år 2045 i länet.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Stödja omställningen och gröna investeringar.
- Redovisa och beakta en konsekvensanalys angående koldioxidutsläpp och klimatavtryck i beslutsunderlaget inför alla beslut där så är relevant.
- Arbeta för att Region Norrbotten har noll eller negativa nettoutsläpp av klimatgaser år 2045.
- Belysa det klimatnödläge som råder. Inleda en omfattande folkbildningskampanj med fokus på klimatfrågan.
- Ge förutsättningar och resurser att arbeta för minskade utsläpp i alla Region Norrbottens nämnder, förvaltningar och helägda bolag.
- Bjuda in allmänheten till regelbunden information och dialog om vad Region Norrbotten gör för att minska klimatutsläppen.
- Bjuda in till samverkan med Norrbottens alla organisationer, kommuner och företag för att tillsammans kunna ta nödvändiga steg i klimatomställningen.
- Arbeta för effektivare och hållbar energianvändning inom regionens verksamheter.
- Minska hälso-och sjukvårdens klimatavtryck, genom exempelvis solceller på tak, utfasning av engångsartiklar och arbeta för hållbara transporter.

6.5 Miljöpåverkan

MÅL

Region Norrbottens miljöpåverkan från den egna verksamheten är minimal.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Minska användandet av plast inom samtliga verksamhetsområden.
- Minska utsläpp av skadliga ämnen och partiklar.

6.6 Ökad beredskap

Under de senaste årtiondena har den stabilitet och robusthet som funnits inom samhällets infrastruktur rationaliserats bort i syfte att göra besparingar. Effekterna blev tydliga när pandemin kom och distributionskanalerna för utrustning, material och tjänster inte längre fungerade.

I uppbyggnaden av beredskapen är det viktigt att inte glömma att bygga upp samhällets förmåga att möta kriser och katastrofer.

Att arbeta för ett ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbart Norrbotten bidrar till den gröna omställningen och om det samtidigt görs genomtänkt ökas samhällets förmåga att möta det som ligger utanför det vanliga. Behovet av omställning blir än tydligare då effekterna av klimatförändringar riskerar samhällets förmåga att upprätthålla grundläggande funktioner, eller gör dem betydligt mer kostsamma.

MÅL

Region Norrbotten är förberedd för eventuella påverkansförsök, naturkatastrofer, pandemier eller i värsta fall krig.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Bygga upp ett robust system som klarar brist på läkemedel eller sjukvårdsutrustning motsvarande tre månaders förbrukning.
- Säkerställa tillgång till intensivvårdsplatser.
- Rusta sjukvården för klimatförändringar. Vården måste fungera även i extremväder.

7. Mer värde kvar i Norrbotten

Norrbotten levererar en stor del av de naturresurser som är och har varit avgörande för Sveriges ekonomiska framgång, men bara en liten del av dessa värden kommer regionen till godo. Det sker samtidigt som den offentliga verksamheten brottas med personalbrist, nedskärningar och att erbjuda invånarna goda livsvillkor.

7.1 Regional naturresursavgift

MÅL

Norrbotten är ett län rikt på naturresurser. Utvinning och förädling av dessa kommer länet till del.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

Påverka riksdag och regering så att:

- Fastighetsskatten för elproducerande fastigheter stannar lokalt.
- 5 öre/producerad kWh stannar i länet via energiskatten och fördelas enligt modellen 70% till kommunerna och 30% till regionen.
- Mineralersättningen höjs så att den kan användas för kommunala och regionala behov.
- Beskattning av försäljning av skog sker där fastigheten finns.
- Fördela sin del av vinsterna för att stärka sjukvård, kultur- och föreningsliv och infrastruktur i hela länet.

7.2 Norrbottens naturresurser

MÅL

Norrbottens natur, skogar och vatten nyttjas så att den biologiska mångfalden skyddas.

HUR

Vänsterpartiets region Norrbotten ska:

- Stödja projekt för att återställa våtmarker, vattendrag och naturliga fiskevägar utan att tredje part drabbas (som t.ex. enskilda vattentäkter).
- Stödja arbete med att inventera den biologiska mångfalden i skogarna samt stötta skogsbruk som tar hänsyn till denna.
- Hitta modell för kompensation av besöksnäringens överutnyttjande av allemansrätten.
- Arbeta för att kraftigt reglera nöjesflygning med helikopter, så kallad heli-ski i fjällen.

8. Region Norrbotten som arbetsgivare

Som många andra verksamheter står Region Norrbotten inför en stor utmaning när det gäller kompetensförsörjning. Att vara en attraktiv arbetsgivare dit folk väljer att söka sig och där befintlig personal vill stanna, är en avgörande framgångsfaktor. Bra löner, god arbetsmiljö, ökad personaltäthet, arbetsplatsdemokrati och möjlighet till utveckling i jobbet behövs för att de anställda ska trivas och må bra på jobbet. Det bidrar även till att behålla personal och rekrytera ny.

MÅL

Region Norrbotten, länets näst största arbetsgivare, fyller en betydelsefull roll genom att vara förebild vad gäller alla människors möjlighet till meningsfulla arbetsuppgifter.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Anställa medarbetare med olika funktionsvarianter och också ha avtal med arbetsintegrerade sociala företag för att på olika sätt erbjuda människor att arbeta 100% av sin förmåga.

MÅL

Region Norrbotten inför arbetstidsförkortning.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Identifiera verksamheter och påbörja arbetstidsförkortning där så är möjligt.

MÅL

Region Norrbotten ger medarbetare som arbetat länge möjlighet att förmedla sin upparbetade erfarenhet, handlag och tysta kunskap till kollegor – samtidigt som de är kvar i sin yrkesverksamhet längre.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Ge alla medarbetare över 62 år möjlighet till förkortad arbetstid och kompetensöverföringsuppdrag i form av: 100% lön, 80 % arbetstid varav 20% mentorskap.

MÅL

Region Norrbotten har jämställda och jämlika arbetsvillkor för alla personalgrupper.

HUR

Vänsterpartiets Region Norrbotten ska:

- Genomföra kartläggning av anställningsvillkoren bland alla personal-kategorier för att synliggöra och identifiera förekomst av ojämlikhet och ojämställdhet.
- Starta ett förändringsarbete för fortsatta eller ökade jämlika och jämställda arbetsvillkor i verksamheten.
- Möjliggöra för fler att utbilda och/eller vidareutbilda sig.
- Arbeta för ökning av antalet utbildningsplatser inom folkhögskolan, den kommunala vuxenutbildningen m.fl.
- Införa kultur som friskvård.

